

my Irén
eumann
Margit,
Szinyei
Janka,
Jariska,
Hajós

megtör-
és Kál-
knek a
Emich

bb elbe-
esült is
annyira
telemre
sikerkül-
még a
urja az
yészirási
) csak
yásával
máskor
iket. —
atkozó
ségnek.
Ebben
lésedre
ában a
teszem,
Bayer
ómnak
jelent
mikor
pedig
át csak
küldők
et vár-
van a
len és
zódünk
assatok
rozttam
k más
s egy-
veledet
ssal és
eidnek,
rozlak.
skádét,
úmban.

— Biz' ENNEK VÉGE SZEGÉNYNEK. (Lásd a 127. lapon.)

um-épület.

XLV. kötet, 8. szám.

Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.

Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1893. augusztus 20-án.

MIKORÉN KIS NAGYBÁCSI VOLTAM.

— Elbeszélés. —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

NAGYOT kiáltottam ijedtemben, de Mimike még nagyobb. Esés közben az egyik bögrét elejtettem s az éppen Mimikének a fejére esett. Szerencsére kalap volt a fején, hát a bögre nem ütötte meg nagyon; de a kék festék, mely a bögrében volt, végig folyt Mimikének a haján, arcán, ruháján. Én pedig nagyot koppantam a fejemmel a földön s a másik bögréből a piros festéket magamon öntöttem végig.

De nem az volt a legnagyobb baj, hogy a ruhánk tönkre ment s arcunk, kezünk össze volt mázolva. Hanem a maró festék nekem is, Mimikének is a szemünkbe fecscent, nem láttunk és sivalkodva kiáltoztunk segítségért. Össze is futottak az emberek és gyorsan haza vittek.

Gyönyörű állapotban kerültünk haza! Rögtön orvost kellett hivatni, mert mind a kettőnknek meggyuladtak a szemeink a maró festéktől. Jó pár napig bekötözött szemmel, buslakodva üldögtünk a szobában, de a jó kis Mimike nem hányt szememre, hogy én okoztam a szenvedését. Csak az öreg Ágnes dada példálózott, hogy a nagybácsinak bizony rendesen több eszök szokott lenni.

Lassan-lassan kiláboltunk a bajból, de én még sokáig röstelkedtem. Mert bár a kedves kis Mimike csöppet sem haragudott, mégis nagyon féltem, hogy tönkre megy a tekintélyem előtte, hiába vagyok nagyobb, öregebb, hiába vagyok a nagybácsija, — nem igen fog bizni bennem.

El is tökéltém tehát, hogy ezentul ropant okos és megfontolt nagybácsi leszek; általam ugyan nem kerül Mimike többé bajba!

Mondom, nagyon eltökéltem. De hát hogy, hogy nem, biz az nagyon másképp történt és ez a festékes kis szerencsétlenség éppen csak a kezdete volt a kisebb-nagyobb bajok egész sorozatának.

Ez a nyár azonban kellemesen telt. A Dini sógor háza teljesen elkészült, bele is költöztek, de tulajdonképen én meg Mimike alig tudtuk, hol is vagyunk igazán otthon, legfeljebb arról, hogy hol aludtunk éjszaka. A két udvar közt is, a két kert közt is ajtók voltak, mindig nyitva, szabadon jártunk ide-oda. Nekem azonban mégis volt egy kis kifogásom a Dini sógor háza ellen. Mert itt is volt egy olyan titkos szoba. És itt még inkább meggyőződtem, hogy ez valami nagyon gyanus, veszedelmes, boszorkányos helyiség. Esténként néha azt láttam, hogy a titokzatos szoba ablakában hirtelen vörös fény gyul ki, majd meg kék, zöld lángok lobogtak, sokszor nagy moraj és ropogás is hallatszott. És ha kérdezősködtem, csak annyit mondtak, hogy ne legyen rá gondom, az Dini sógornak a dolgozó-szobája.

Persze! Annyit ugysis tudtam. De mit dolgozik ott? És mennyire titkolózik. Az ajtóra olyan zárt csináltatott, hogy még kilincs sem volt rajta. Csak kulccsal lehetett benyitni, a kulcs pedig mindig a Dini sógor zsebében volt. Mivel azonban végre is nem volt hozzá semmi közöm, hát belenyugodtam és játszogattam vigan tovább Mimikével.

Már az ős is elmult, beköszönt a tél és megjött a legkedvesebb ünnep, a kará-

csony. Előre örvendeztünk neki én is, Mimike is, mert nem igen lehetett kétségünk, hogy a Jézuska rólank is meg fog emlékezni. Ha követtünk is el holmi apróbb helytelenségeket, de a festékes baleset óta semmiféle nagyobb bajba nem keveredtünk és a viseletünkkel legalább mi magunk nagyon meg voltunk elégedve. Találgattuk is, hogy a Jézuska kinek mit fog hozni. Lesz ám majd nagy örömünk!

No hiszen lett is! Csakhogy nem éppen öröm. És ezt a karácsonyestét nem felejtettük el maig sem, pedig azóta vajmi sok karácsonyi ünnepet éltünk át. De olyat egyet sem, amilyen az volt!

Én akkor már hét-nyolcz éves legényke lehettem és némi kétségeim kezdtek támadni a karácsonyi ajándékok eredetéről. De azért még nem igen törtem rajta a fejemet, hanem igen is sokat járt a fejemben egy más gondolat.

— Ha én nagybácsija vagyok Mimikének, talán illenék, hogy karácsonyra valami ajándékkal lepjem meg unokahugocskámat. Tudom én, hogy a bácsik így szoktak tenni.

Komoly és alapos megfontolás után teljesen tisztában voltam vele, hogy csakugyan meg kell ajándékoznom Mimikét. De ekkor következett a nehezebb kérdés: mi legyen az ajándék?

Pénzem nem volt, legfeljebb néha-néha kaptam egy-egy fényes krajczárkát, azt is mindjárt oda adtam az első koldusnak, aki utamba akadt. Tehát a saját holmimból kellett valamit kiválasztanom. Mamácskám, akit megkérdeztem, helyeselte a tervemet és megengedte, hogy adjam oda, amit akarok. De mit?

Sok válogatás után már csak két játékszer közt haboztam, melyekről tudtam, hogy Mimikének nagyon tetszenek. Az egyik a csörgősipkás pojáczám volt, a másik egy vigyorgó majom, melyben rugó volt elrejtve s ha azt megnyomták, a majom nagyot ugrott. Magam már nem igen játszottam velök, de még mindig nagyon szerettem a pojáczát is, a majmot is. Nem tudtam elszánni magamat, melyiket adjam oda.

— No, majd este elhatározom. Elviszem mind a kettőt.

A karácsonyfát Dini sógor házában állították fel. Én úgy félszemmél meglestem, mikor diszitették s ugyancsak örültem a nagyszerű estének. Biztattam Mimikét is, aki aztán olyan kíváncsi és türelmetlen lett, hogy alig lehetett vele birni. Mamáék is látták s Janka nénikém így szólt:

— Nem szabad türelmetlenkedni. Még nincs itt az ideje, még nem jött meg a Jézuska.

Mimike úgy vélekedett, hogy a Jézuska kocsira ülhetne, akkor hamarabb megérkeznek. Inkább ki is néz a kapu elé, hátha meglátja messziről?

Odakint azonban zimankós téli idő volt, Janka nénikém tehát nem eresztette ki, hanem ölébe vette és mesélgetett neki. Én oda ültem a zsámolyra és mint afféle böles és komoly ifjú, föladatombnak véltem, hogy szintén csitítsam a türelmetlen kicsikét.

— Most nagyon jóknak kell lennünk, Mimike! Mert különben nem jön el a Jézuska.

— De igen is eljön.

— De bizony nem jön. Inkább eljön a vasorru bába, aki megbünteti a rossz gyermekeket.

Mamám, ki ott ült közel, közbe szólt:

— Ne beszélj ilyen oktalanságokat, fiacskám.

— Oh, tudom én! felelém nagy komolyan. Tudom bizony! És itt közel is van

a vasorru bába, ott fönt az emeleten, abban a sarokszobában.

Mimike ijedten nézett rám s odasimult az anyjához, aki félig nevetve biztatta.

... IJEDTEN NÉZETT RÁM.

— Ne félj no, kis libuskám, hiszen csak tréfa.

De biz én igazán nem tréfáltam. Meg is mondtam.

— Nem tréfa az. Tegnap is láttam, mikor a vörös láng fölesapott az ablakban. Láttam bizony! Bizonyosan akkor fütötte az üstjét a boszorkány.

Szavaimnak nagyszerű hatásuk volt, mert Mimike csakugyan elhallgatott, elcsöndesült. Sőt mindnyájan elcsöndesedtünk, s mert a szobában már majdnem tökéletes sötétség uralkodott, bizony még magam is borzongtam a saját szavaimtól. Mamám azonban alighanem inkább a bosszankodás miatt hallgatott egy ideig, aztán így szólt hozzám:

— Ugyan szépen váltod be a szavadat. Ijesztgeted, elszomorítod Mimikét, pedig arra készültél, hogy még külön örömet szerzel neki.

— Oh azt meg is teszem. De ha még várni kell.

— No, te előre is odaadhatod az ajándékodat.

— Az nagyon jó lesz, mondám, örülve, hogy a kedvetlen hangulat véget ér. Jőjj velem, Mimike. A te szobádban tettem a fiókba valamit a te számodra.

— Csak menjetek, gyerekek. Mire megjárjátok, talán már csönget a Jézuska.

No hiszen csöngethetett nekiünk!

Az ajándékom átadása, — no, az nagyon szépen történt meg. Még délután elrejtettem a pojáczát és a majmocskát a Mimike szobájában egy olyan fiókba, melyet ő el nem ért és ki nem huzhatott. Most elővettem és oda tartva Mimike elé, ünnepélyes hangon mondám:

— Mimike, a kis Jézuska azt izente nekem, hogy e két kedves játékom közül az egyiket neked adjam. Válaszsz, melyik kell?

Nem habozott egy pillanatig sem, hanem a majmocska után kapott, az én nagy öröömre. Mert most, mikor válásra került a dolog, úgy éreztem, hogy a pojáczától mégis nehezebben tudnék megválni.

Mimike nagyon szépen megköszönte az ajándékot, megölelt, megcsókolt, és erősen fogadkozott, hogy majd ő is kérni fogja a kis Jézuskát, küldjön ő általa nekem valami szépet.

— Bizonyosan meg is teszi, ha szépen kéred, mondám. De most siessünk le, mert hátha már megérkezett a Jézuska a nagy ebédlőbe, ahol a karácsonyfa áll?

Meg is indultunk. Az emeleti hosszú folyosón már égett a lámpa s Mimike menetközben a majmocskában gyönyörködött, melyet kezében tartott. De aztán hirtelen mást gondolt, megállt és a pojáczára mutatott, mely az én kezemben volt.

— Mégis inkább a pojáczát választom; mondá.

— Most már késő, felelém határozottan. Már választottál.

— De még cserélhetünk. A majmocska nem kell.

— Már pedig a pojáczát most már nem adom.

— De nekem a pojáczka kell! Add ide! kiáltá hevesen.

— Nem adom!

Épp a Dini sógor titokzatos szobája előtt álltunk s az ajtó nagy ritkaságkép félig nyitva volt. Én észre sem vettem volna, de észrevette Mimike és indulatoságában hirtelen kikapta kezemből a pojáczát, bedobta a szobába és így szólt:

— No, ha nem adod, akkor a tied sem lesz, hanem elviszi a vasorru bába!

Majd kővé váltam a Mimike szörnyű tettének láttára. Egy-két pillanatig sápadtan, szótlánul álltam ott a haragtól kipirult, toporzékoló kicsikével szemben.

— Oh, Mimike, hogy tehetted ezt! kiáltam majdnem sirva.

— Ugy, hogy ha az enyém nem lehet, a tiéd se legyen.

— De igen is az enyém lesz, mondtam nekitüzesedve. Mert kihozom onnan.

Most meg Mimike sápadt el és iziben könyörgésre fogta a dolgot:

— Jaj, nem! Ne menj oda be!

— Igen is bemegyek!

— Oh, ne . . . ne . . . oh . . . nagyon sajnálom, hogy bedobtam s megkérem apácskát, hozza majd ki . . .

— Nem szükséges. Magam hozom ki . . .

— Jaj te . . . jaj . . . hátha a boszorkány . . . a vasorru bába . . .

— Nem bánom . . . a kedves pojáczámat nem hagyom.

És titkon remegve ugyan, de roppant vitézi elszántsággal neki indultam. A bünbánó Mimike belekapaszkodott a zekémbe és vissza akart tartani. Csakhogy persze én voltam erősebb és én huztam őt magammal.

— Jól van, ha te bemegy, én is bemegyek és keresem; szólt Mimike elszántan.

És beléptünk a rejtélyes szobába. A nyitva hagyott ajtón át behatolt ugyan egy kis derengő világosság, de nagyon kevés, mert a folyosó lámpása messze volt; csak épp az ajtó közelében lehetett valamicskét látni. Lehajoltunk, nézegettünk, de a pojáczát nem láttuk.

Kézen-lábon csuszva kaparásztunk a pal-lón s a nagy keresésben szinte meg is feledkeztünk róla, hogy mit szól hozzá az a rettenetes vasorru bába? Nem is jutott előbb eszünkbe, csak mikor hirtelen valami rettenetes váratlan esemény jött közbe.

Amint ugyanis ott a földön csuszkáltunk, keresgélünk, én egy hirtelen fordulással meglöktem az ajtót és ez nagy csattanás-

sal becsapódott. Teljes sötétségben maradtunk.

Mimike rémulten fölsikoltott s nekem is szinte elhült a vér az ereimben. De a Mimike sikoltása arra emlékeztetett, hogy nekem itt most bátornak kellennem.

— Ne félj semmit, Mimike! mondtam tőlem telhető szilárd hangon. Hiszen itt vagyunk az ajtó mellett, mindjárt kinyitjuk.

Kinyitjuk! Az volt még csak hiú remény! Az ajtót hamar megtaláltuk, de kinyitni nem lehetett. A zár becsapódott, kilincs nem volt. Ezt az ajtót most már csak Dini sógor nyithatta ki a nála levő kulccsal!

Fogva voltunk, fogva a koromsötét szobában és most már ugyancsak eszünkbe jutott, micsoda rettenetes szobában vagyunk. Mimike reszkető hangon sürgette, hogy nyissam hát ki az ajtót. Persze kénytelen voltam megvallani, hogy nem tudom, nem lehet kinyitni. Erre Mimike kétségbeesett sirásra fakadt és mi tagadás benne, magam is nagyon közel jártam hozzá; de mégis elfojtottam annyira a mennyire s biztattam Mimikét:

— Ne sirj no, Mimike. Inkább kiabáljunk. Bizonyosan meghallja valaki s mindjárt kiszabadítanak.

Szegény Mimike megpróbálta a kiáltó-zást, de a sirástól ugy elfuladt a hangja, hogy nem is hallatszott. Annál erősebben kiáltoztam én, a hogy csak kifért a tor-komon. Dörömböltem is az ajtón, szinte véresre vertem az ökleimet.

De hát ezen az estén mintha senki sem akart volna itt járni az emeleti folyosón. Persze, hiszen ott lent készülődtek a karácsonyesti ünnepélyre. Nekünk is ott kellene már lennünk. S e helyett hol vagyunk!

Bizony azóta még, mint majd meg is látjátok, sokféle bajba, viszontagságba keveredtünk Mimikével; de olyan keserves állapotban, olyan szörnyű remegésben talán soha sem voltunk sem azelőtt, sem azután, mint ezen a még csak imént is oly örömmel várt karácsonyestén.

Mi lesz velünk, ha senki sem jön megszabadításunkra! (Folyt. köv.)

GALAMB-ETETÉS.

*SZÉP galambok, gerliczék,
Jertek ide piczikét,
Aki éhes, itt éhet
Tiszta jó buzaszemet.*

*Legkedvesebb galambom
Ismeri már a hangom —
A kezemből csipeget
Tiszta jó buzaszemet.*

*A többi mind körbe áll
Néhány veréb is leszáll
S nem megy el, míg nem evett
Tiszta jó buzaszemet.*

SÁNDORKA ÉS A SZÉL.

— Természettani mese. —

SÁNDORKA éppen olvasgatott, midőn az ajtó hirtelen fölpattant és hideg légáramlat tódult be a szobába. Sándorka összerázódott s haragosan mondá:

— Az a csunya szél! Még a szobába is betolakodik!

— Ejnye, de vendégszerető urfi vagy; szólalt meg a szél. Hát illik magyar embernek így fogadni a látogatást?

— Nini! Hát te beszélni is tudsz? kérde Sándorka csodálkozva. Tessék helyet foglalni és beszélgessünk. Olvasni később is ráérek, mondá és letette a könyvet.

— No lám! Hiszen tudsz te barátságos is lenni; szólott a szél. Különbem nem leszek sokáig terhedre, csak éppen, amíg átmelegszem kissé; aztán megvárom, amíg ismét nyílik az ajtó és — ucczu ved el magad! — ismét távozom.

— És ha nem nyílik az ajtó? kérde Sándorka érdeklődve.

— Kopogtatás nélkül léptem be és ha távozni akarok, megint csak találok én helyet, hogy a szabadba jussak. Nincsen olyan ajtó vagy ablak, melyen valami keskeny rés ne volna. Kiférek én a legkisebb nyíláson is.

— Igaz, mondá Sándorka duzzogva; valahányszor besurransz, mindig kénytelen vagyok távozni az ablaktól. De monddsa csak! honnan jössz te voltaképen? Nincs neked rendes lakásod, hogy mindenüvé betolakodol?

— Dehogy is nincs! felelt a szél. Az én lakásom a Pandora szelenczéje.

— A Pandora szelenczéje? Mi az? Hol van? kérde a fiucska nagy csodálkozva.

— Figyelj! Elmondom. Az én édes atyám, a Szélkirály bírja ezt a szelenczét. Abban tart elzárva bennünket, szél-testvéreket. Ennek a szelenczének három része van: az egyikben lakik a hugocskánk, a szellő, vagy — ahogy elkényeztetve nevezük — a fuvalom. A másikban a szél. A harmadikban együtt: a szélvész, fürgeteg és orkán. Tekintve, mennyire ártalmas a zárt helyen való tartózkodás, édes atyánk időnként közülnk majd az egyiknek, majd a másiknak engedi meg, hogy a szabadban töltve idejét, egy kis mozgást, testgyakorlatot végezzen.

— És miből áll ez a ti mozgások? kérdé Sándorka.

— Azt is elmondom, felelé a szél. Ti emberek ugy-e bár, két alkatrészből álltok; testből és lélek-

ből. Mi is két alkatrészből állunk: hideg és meleg levegőből. A meleg levegő nagyon könnyű és szeret felszállani a magasba; a hideg levegő pedig nehezebb és ennél fogva inkább lefelé húzódik. A Pandora

szelenczében össze vagyunk keverve, de a hogy a szabadba jutunk, mindegyikünk azon van, hogy a maga helyét elfoglalja. A meleg levegő felszáll, míg a hideg rögtön elfoglalja az üresen hagyott helyet. Ezt a mi mozgásunkat ti megérzitek és azt

BÜVÉSZET.

... A LEVEGŐBEN LEBEGVE. (Lásd a 128. lapon.)

mondjátok: »Szél van«. Ami szellő hugocskánk kap legtöbb szabadságot, mert soha sem tesz semmi rosszat; mindig jól viselkedik. De, minthogy nagyon is gyöngé, édes atyánk rendszeren csak nyáron küldi őt a szabadba. Otthon ő a legszorgalmasabb. Folytonosan tanul. Megtanulta a madarak, a fák és a virágok nyelvét s ha közöttük van, elbeszélget velök, majd egyikhez, majd másikhoz szökelve. Bizonyosan hallottad már te is a suttogó szellőt.

— Ó! Akárhányszor hallottam a fák lombjai között, felelt Sándorka; de a beszédjét nem értettem meg.

— Annál inkább megérti ő, amit ti beszéltek, mondá a szél. Mikor közibénk tér, mindig eldicsekszik, mennyire szeretik őt

az emberek! Hogy örvendenek, ha feléjük legyint. De ő is viszonozza ám e szeretetet! Oda-oda szökken, tudom hozzád is, megérinti és csókjaival halmozza el arcodat, hajfürteidet.

— Igaz! mosolygá Sándorka.

A szél pedig folytatá:

— A szelence második részének lakói

— közéjük tartozom én is — már sokkal erősebb és pajkosabb legények. Szeretnek inger-

kedni az emberrel. Le-lekapják a kalapját és cigánykereket játszanak vele. A kisaszszonyok fején pedig szerte kuszálják a hajfürtöket. A szépművészetek közül azonban rendkívül szeretjük a zenét.

— A zenét? Igazán? kérde Sándorka nevetve. Zongorázni vagy hegedülni szoktatok-e?

— Sem az egyiket, sem másikat, felelt a szél; hanem a fuvó hangszert gyakorol-

BÜVÉS Z E T.

... EL VAN TÖRVE. (Lásd a 128. lapon.)

juk. Kitünően tudunk fuvolázni, trombitálni, orgonálni. A pajkosabbja még füttyölni is szokott. Én nem tudom, hogy van az: de nektek embereknek nincs egy csöpp zenei érzéketek sem! »Hogy süvit ez a szél!« így sopánkodtok, a helyett, hogy örömmel hallgatnátok dalainkat.

— Csoda, hogy táncolni is nem szeretek, mondá Sándorka vigan, ha már a zenét annyira művelitek.

— Ki mondja, hogy nem szeretünk táncolni is? Sőt nagyon! felelt a szél. Minden könnyebb tárgyat tánczra kérünk föl. Legszívesebben azonban a porszemekkel kerekedünk tánczra. Értik a módját, mondhatom. Nem rossz tánczos a pihe sem. Csak ugy repül ez is. Mind szereti a polkát, keringőt, a mazurkát.

— Hát a magyar tánczot? Azt nem tudjátok? kérde Sándorka.

— Tudni tudjuk, de csak a második részét szeretjük. A lassuját, azt rendesen elhagyjuk; annál tüzesebben járjuk azonban a csárdást. Ugy megforgatjuk őket, hogy akármelyik magyar menyecske megirigyelhetné. Láttál is már forgószelet Sándorka, ugy-e bár? Mert ti forgószelet neveztetek el a mi csárdásunkat.

— Hát a harmadik szoba lakói? Azok is ugy szeretik a zenét és a tánczot? kérdé Sándorka.

— Oh! Azok bolondulnak utána Isten igazában. Ezek különben nagyon ritkán kapnak szabadságot, mert nagyon garázdák. Kikirándulnak a tengerre s labdajátékot űznek a hullámokkal, fel-feldobálva őket a magasba. A háztetőkről lehajigálják a cserepet s multságukra szolgál, ha az arramenőkre szórhatják le. Hatalmaszkodók és nem türik az ellenállást. A leg-erősebb fákat is, melyek büszkén, elbizakodottan, teljes erejükből küzdenek ellene, — derékon török.

— Oh, milyen ellenséges indulat szorult belétek! szólt Sándorka méltatlankodva.

— Ne ítélj oly elhamarkodva, szólt a szél komolyan. Monddza csak, barátocskám, neked semmi — éppen semmi hibád sincsen?

— Nem volnék őszinte, ha ezt állítanám magamról, felelt Sándorka nyiltan. De azért van ám egy-egy jó tulajdonságom is. Akárhányszor dicséret a jutaimam.

— No lásd! mondá a szél, nekünk is van ám egy-egy jó tulajdonunk. Rosszat csak a legidősebb testvéreink a szélvész, a fürgeteg és az orkán tesznek. Ami szellő testvérünk ellen, ugy hiszem, nem lehet kifogásod. Ami pedig bennünket illet, kivéve azt a néhány apró pajkosságot, melyet elkövetünk, csakis jó szolgálatot teszünk

nektek. A levegőből mi fűjjük el a betegségszerző, mételyes csirákat. Meg aztán kérdezd meg csak a hajósokat: Első sorban a vizet, másod sorban bennünket szeretnek legjobban. Ha mi nem segitenők a hajókat, ugyancsak lassan haladnának. De belekapaszkodunk a vitorlába, szétfeszítjük s ezzel a nagy erővel aztán gyorsan röpitjük előre. A szárazon meg tisztességes mesterember módjára szolgálok nektek.

— Mint mesterember? kérdé Sándorka kételkedve.

— Igenis, mint mesterember, felelt a szél. Az egyik mesterségem az őrlés: molnár vagyok. Sohasem hallottad hírét a szélmalomnak?

— Dehogya is nem! szólt Sándorka; hiszen nekünk is van. Tudom is minden darabját kívül-belül.

— No látod! Most már két jó tulajdonságomat ismered. De van ám még több is. Vizet meritek s jól tartom a kovács és lakatos fujtatóját. Monddza csak, Sándorkám, szereted a mezei virágot?

— Ha szeretem-e? Meghiszem azt! felelt Sándorka. Mikor kimegyünk a szabadba, mindig is szedek a legrészeiből s egész bokorral viszek haza az én édes jó anyámnak.

— Derék fiu vagy, szólt a szél. Hát aztán tudod-e, mi szükséges első sorban ahhoz, hogy virág nyiljék, növény teremjen?

— A magot a földre vetjük, felelé Sándorka.

— Nagyon helyesen mondtad; válaszolá a szél. Most pedig ugy nézz rám, kis öcsém, hogy én nemcsak molnár, de szántóvető is vagyok. A kerti virágok magvait az emberek szórják a földre; a réti virágok és

még sok más növény magvait azonban én hintem el. Amint a magvak a földre hullnak, szerte fúvom őket minden irányban, s ahova elhordtam, azon a helyen kis virág vagy más növény buvik ki a földből.

— Ah, ez bizony szép foglalkozás! mondá a kis fiu, mind inkább neki melegedve.

— De még ez nem minden ám, folytatá a szél. Ugy-e bár, nem szereted a sarat? Én sem szenvedhetem. Ellensége vagyok minden nedvességnek s azért, ahol érem, rögtön eltávolítom. Megszikkasztom a sarat, szárítom a kimosott ruhát, szénát, gabnát s általában mindent, aminek a nedvesség megárhathat. Apropos! Igaz a! A földgot kifelejttem. Mit gondolsz, öcsikém, ki segíti a vizgőzőket a felszállásban és abban, hogy a magasban csoportosulva, felhővé képződjenek? Ki az, aki a felhőt maga előtt hajtva, országról-országra, városról-városra viszi az áldáshozó esőt? És végül: ki nyihiti forró, nyári napokon a tikkasztó hőséget? A szél, és ismét csak a szél. Most pedig, miután mind ezeket elmondtam, haragosom vagy még?

— Bocsáss meg! kiáltá Sándorka. Viszszavonom mogorvás beszédemet. Igazad volt: elhamarkodva ítéltem.

— Hopp! Nyilik az ajtó! szólt a szél hirtelen. Szervusz, kis öcsém! Köszönöm. Jól átmelegedtem a szobádban.

S ezzel — ucczu, vesd el magad! — kisurrant a szél.

Szerena néni.

ZEUS ES AZ EMBER.

— Ó-görög rege. —

MIKOR Zeus (igy hívták az őskori görögök a fő-főisteneket) élő lényekkel népesítette be a földet, ezek nem tudták eleinte, hányadán vannak földi életökkel.

A csacsi pedig nagyon elégedetlen volt a sorsával és nem is habozott sokáig, hanem elment Zeushoz, hogy megtudja, mi vár reá.

— Te arra vagy rendelve, hogy dolgozzál, terhet czipelj és száraz kórót rágj egész életedben, felelé Zeus.

— Oh, ez borzasztó! És meddig tart ez a szörnyü élet?

— Harmincz esztendeig.

— Ez sok, ez nagyon is sok! Oh, hatalmas Zeus, engedj el belőle valamit! Elég lesz a fele.

— Jól van. Legyen hát a te életed átlag csak tizenöt év.

Meghallotta ezt az eb és szintén sietett Zeus elé, hogy megtudja a sorsát. S mondá Zeus:

— A te rendeltetésed az, hogy gondosan megőrizd a ház kincseit. Vigságra, mulatságra gondolnod nem szabad.

— És a kincsek kinek jutnak? ha megőriztem?

— Azokat majd más kapja.

— Oh, ez keserves. És meddig kell így szolgálnom?

— Harmincz esztendeig.

— Ez nagyon sok! Oh, hatalmas Zeus, engedd el a felét!

Zeus meghallgatta a kérést.

Alig távozott az eb, már jött a majom, ugyanazzal a kérdezősködéssel.

— Neked nincs semmi különösebb feladatod, felelé Zeus. Nem igen vagy alkalmas semmire. Legföljebb arra való leszel, hogy ember módjára két lábon próbálj járni, de csak bajosan fogsz tipegni s ez mulattatni fogja a csufondáros kedvüeket.

— Szörnyüség! És mennyi ideig kell így élnem!

— Harmincz esztendeig.

A majom is sokallta és Zeus neki is elengedte a felét.

Jött végre az ember. No, már ez nem ijedt meg, mikor megtudta, hogy ő minden földi lények fölött fog állani, neki fog minden szolgálni.

— És mennyi ideig fogom ezt élvezni?

— Harmincz esztendeig.

— Oh, az nagyon kevés! Toldd meg az életemet, hatalmas Zeus! Harmincz év nagyon kevés.

Zeus elgondolkozott kissé, ezután így szólt:

— Legyen! Épp visszakaptam a rendelkezésemre egész hosszú sor évet, melyekről a csacsi, az eb és a majom lemondott. Ha kívánod, neked adom ez éveket.

— Oh, csak add, csak add nekem!

— Jól van. Legyenek ez éveik is a tieid azzal együtt, a mi velök jár. A csacsi-

tól kapott évek alatt nehéz munkát fogsz végezni, pedig sokszor csak sovány falat lesz a jutalma; az ebtől átvett évek során mint öregedő ember feltékenyen fogod őrizni a szerzett kincseket, melyeknek azonban mások fogják hasznát venni; és mivel még a majom éveiből is megtoldod életedet, azt mint roskatag aggastyán fogod tölteni, a ki már nem alkalmas semmire s a ki alig tud a lábán megállani, de el kell tűrnie, hogy a csufondárosok nevéssenek rajta. Így kívántad, így lesz s most már elmehetsz.

HANGOLÁS

A

MIRŐL ez a dal beszél
ímhöl nektek,
Az a bús történet Laczi-
val esett meg;

(A szöszke Gazzinak barna hasonmása,
Ha nem is kenyeres: kalácsos pajtása.)

Egy napon — Laczi már a játékot unta —
Zongoramester jött bálinczi lakukba,
Hogy, mely hangolatlan áll már vagy egy éve,
Az öreg zongorát fölhangolja végre.

Munkába fog: veri a billentyűt sorba,
Keresi, hol akad zavaros hangokra,
Csikorog a csavar, feszülnek a hárók, —
Nézi nagy figyelve a Kis Laczi úr ott ...

S hogy egyedül maradt a szobában másnap,
Zongorát hangolni szörnyű kedve támadt;
Elővett egy ócska, otromba szerszámot,
S aztán a csuszamlós billentyűkre hágott.

És hangolni kezd most, már a maga módján,
Feszíti a csavart, két kezére fogván,
Közben a sarkával veri ki a skálát, —
Senki sem zavarja ezt a multságát.

De jaj! pattan a húr... metsző sikoly hallik,
Laczi lenn a földön kínosan vonaglik,
Beszalad a mama, látja mi baj érte:
Ott ég keze fején Isten büntetése.

»Látod, látod fiam, kellett-e ez neked?
Borogutást hamar... kis kezed mivé lett!
Ó, a helytt hogy hasznót hajtának ki véle,
Éretlen munkának csak romlás a vége».

Igy beszélt a mama sápadt gyermekéhez,
A ki fájdalomában gyakran föl-fölérez...
... Másfél éve lesz, hogy megesett e nóta, —
Több zongorát Laczi pajtás nem hangolt
azóta.

át fogsz
ny falat
ek során
od őrizni
azonban
ivel még
edet, azt
lteni, a
ki alig
tűrnie,
ajta. Igy
mehetsz.

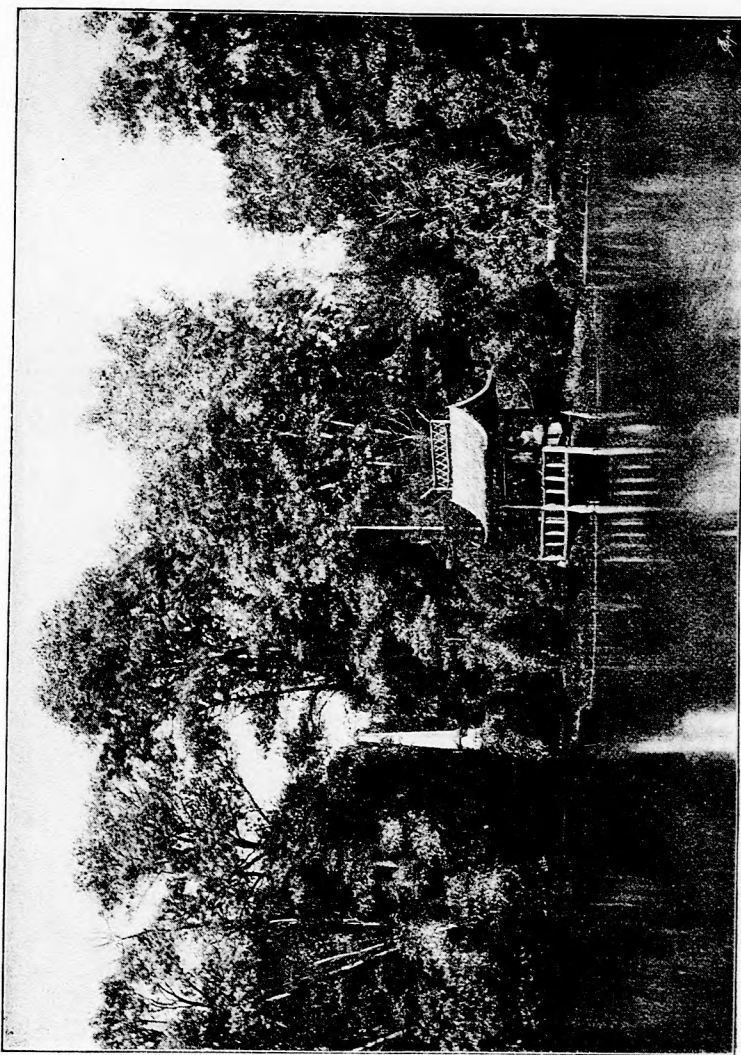
másnap,
támadt;
imót,
hágott.

módján,
in,
át. —
át.

ly hallik,
raglik,
rte:

ked?
ivé lett!
k ki véle.
véges.

ekéhez,
ilérez ...
nóta, —
hangolt
azóta.

ALKONY A TÓNÁI. (Lásd a 127. lapon.)

KALAND A SAS MADÁRRAL.

(Képpel a czimlapon.)

MINAP egy jó barátomat látogattam meg, ki a Kárpátvidéken tett nagyobb kirándulásról tért haza. Az udvaron gyönyörű sas tünt a szemembe, egy kis pajta volt ott számára összeróva s jócska darabon sétálhatott ide-oda, — amennyire a láncza eresztette. De talán a láncz nélkül sem tudott volna repülni, mert a fél-szárnyát nagyon lelógatta s alig-alig bírta szétterjesztetni.

Ah, szerencsés vadászkalandod is volt, mondám barátomnak.

— Dehogyan volt. Késpénzen váltottam meg ezt a szép sást egy ügyes fiútól, aki eléggé érdekes módon ejtette zsákmányul.

Barátom aztán elmondta a történetkét. Fönt a bérczvidéken magányos helyen áll az erdész háza. Erdőség van köröskörül, de nem igen messze a háztól egy kis tisztás fel volt szántva s itt az erdész árpát, zabot vetett. Megérett a vetés és egy napon lekaszálták s persze hogy ott kellett lennie Károlynak is, az erdész fiának; de ott volt kis hugoskája is, Örzsike, ki a mamával sétált ki oda. Károly váltig szeretett volna megpróbálkozni a kaszával, milyen rendet tudna vágni; de anyja nem engedte, a miért aztán Károly kissé duzzogott is.

A kaszálással korán délután elkészültek, de még volt dolog, míg a kévéket összekötözik és keresztetekbe rakják. A kis Örzsike azonban úgy találta, hogy ő már éhes, jobb volna otthon lenni, mert a mezőn nem terem osonna.

— Kisérd haza Örzsikét, Károly, szól anyjok. És hogy üres kézzel ne járj, vedd a válladra ezt a kaszát és vidd haza.

Károlynak eleinte nagy kedve lett volna ellenkezni.

— Ugy-e bizony! dörmögte magában. Amire kedvem volt, azt nem engedték; de most kísérjem a kicsikét és hurczoljam a vállamon a nehéz kaszát hazáig!

Végre is azonban, jó fiu lévén, engedett és a kicsikével megindult hazafelé. Már nem messze voltak a háztól, mikor Erzsike fölmutatott a levegőbe:

— Ni, milyen nagy madár van ott!

Majdnem a fejök fölött, nagy körben keringett az a madár. Károly mindjárt ráismert.

— Az sas. Prédára les, olyankor szokott úgy a földhöz közel keringeni, hogy aztán hirtelen lecsapjon a kiszemelt zsákmányra.

— Jaj a gonosz! Ugyan miféle zsákmányra lehet itt?

— En már tudom! szólt Károly. Nézd nézd, . . . ott legelésznek a te kedves kis pulykád . . . azokra fáj sas uramnak a foga.

— Oh, ne engedd! Károly ne engedd! Jaj, hess te gonosz!

A sas csakugyan pulykapecsenyére éhezett meg és vagy nem látta a két testvért, vagy nem törődött velök, arra számítva, hogy hirtelen lecsap, megragad egy kis pulykát és felröppen, mielőtt valaki megakadályozhatná. Csakhogy Károly nélkül számolt.

Károly, ki apjától már sokat megtanult az erdei vadak és madarak szokásairól, folyton szemmel tartotta a sást, de ezalatt gyors léptekkel sietett a pulykasereg felé. Még nem ért egészen közel, mikor a sas egyszerre villámgyorsan lecsapott és vijjogva a karmai közé kaparított egy fiatal pulykát. Örzsike messziről látta és sirva fakadt, Károly még pár lépésnyire volt, a sas pedig már emelkedni kezdett zsákmányával föl a levegőbe. Még egy pillanat és sikerül a rablás.

De Károly is ott termett és minden erejét megfeszítve, a kaszával a már jó magasra emelkedett sas felé suhintott. És jól talált. A sas fájdalmasan fölviijogott, aztán lezu-

hant a földre. A kasza pedig még benne volt; egyik szárnyát furta a tövinél át. A földön vergődni kezdett a sas, de ekkor a szárnyába átfuródott kasza még inkább sebezte s így végre mozdulatlan maradt.

De mozdulatlan maradt a kis pulyka is, melyet kiejtett karmaiból. Őrsike sirva vette föl, simogatta, de biz az nem mozdult.

— Beviszem gyorsan . . . talán apácska még segít rajta.

Elsietett, mialatt Károly azon törte a fejét, mit csináljon a sassal és a kaszával.

— Ha kihuzom a szárnyából a kaszát, még el talál menekülni. Magam pedig nem bírok vele, mert ha meg is van sebesülve, még nagyon erős . . . Aha, tudom már, mit tesztek.

Megfogta a kasza nyelét s bár a sas dühösen vergődött, Károly a madár szárnyán átverődött kaszát erősen beverte a földre. A rabló oda volt szögezve.

Ezután Károly is haza sietett. Apja éppen a megfajtott pulykát nézegette.

— Biz ennek vége szegénynek; mondá. (Lásd a képet a czimlapon.)

— De ott van kiút a rabló sas! szólt Károly. Jőjj hamar, kedves apa, hogy el ne meneküljön.

Nem könnyen ugyan, de bevitték a sebesült sást az udvarra s az erdész lehetőleg rajta volt, hogy a madár sebet meggyógyítsa. A sas meg is gyógyult, de félszárnya béna maradt s így talán nem is igen bánta, hogy fogva tartják és gondoskodnak róla.

Barátom ott járván, jó pénzen megvette a szép sást és a kis Őrsike megvigasztalódott, mert atyjok a sas árát Károlynak adta, mint aki a sást zsákmányul ejtette, Károly pedig szép bábút vett hugoskájának, magának pedig szép könyvet.

— Mégis jó volt, szólt magában, hogy akkor ott a mezőn nem engedtem a duzzogó kedvemnek. Ha nem indulok meg, nem esett volna ilyen szerencsés kalandom a sasmadárral.

ALKONY A TÓNÁL.

(Képpel a 125. lapon.)

AZ ESTHARANG csendül, immár nyolcz az óra.

Leborul az alkony a ligeti tóra.
Alig-alig mozdul a fákon a levél,
Csak a légi tánczos szűnyoghad zöngicsél.

Kicsi kerti házban, a csöndes tóparton,
Pihenni oly édes, ha leszáll az alkony!
Viz tükrében huny ki a nap végsugára,
Majd csillag mosolyg le a sötét vízárba.

Csillagok a vízben, csillagok az égen
S csillagok a törpe bokrok közepében,
Mert ott meg kigyúl és fénylik nyári este
Szent-János bogárkák csodás piczi teste.

Alkonyat a tónál — édes gyönyörűség;
Legyezi az arcot csöndesen a hűs lég,
A csalogány szólni kezd a lombos ágon —
Csak szűnyog ne lenne ezen a világon!

BÜVÉSZET.

(Képekkel a 120. és 121. lapokon.)

Tükörjáték.

 JÓ tükör rendesen hűséges képet mutat arról, a mit elejébe tartunk. De egy kis fortélylyal és ügyességgel mulatságos tréfákra is szolgálhat.

Ha van a szobában álló-tükör vagy olyan üvegajtós szekrény, melynek tükörajtaja majdnem a földig ér, csodadolgot produkálhatsz kicsi hugoskád vagy öcsikéd előtt.

— Igen bizony, hugoskám, én olyan bűvész-mesterséget tudok, hogy fönt lebegek a levegőben, anélkül, hogy akár a kezemmel valamibe fogoznám, akár a lábamat valamire rátámasztanám. Allj oda a tükör tulsó szélére és meglátod a tükörben.

A kicsike odaáll, te magad pedig a tükör másik széléhez lépsz és szorosan hozzászoritod magadat olykép, hogy arczodnak és egész testednek pontosan a fele a tükör előtt, másik fele a tükör mögött legyen.

Igy tehát fél lábod és fél karod is a tükör előtt van. Ezt a lábodat és ezt a karodat fölemeled a levegőbe, másik kezoddal és láboddal a tükör mögött erősen megkapaszkodva. De ez nem látszik, ellenben a tükör a teljes alakodat mutatja, még pedig pontosan, mert, mint tudjuk, a tükörben a jobb kéz balkéznek látszik, a jobboldal baloldalnak. Ha tehát tested balfele van a tükör előtt, a tükör kiegészíti a jobb-félel s ha balkezedet és ballábadat a levegőben tartottad, akkor az, aki hirtelen odapillant és nem gondol utána, az egész alakodat látja, még pedig a levegőben lebegve. (Lásd a képet a 120. lapon.) Persze félig csak tükörképet lát, de kis hugocs-kád aligha fogja hamarosan kitalálni, hogy is van hát ez az ördögös mesterség.

Egy másik tükörjátékkal nemcsak kicsinyeket, hanem még nagyokat is meg lehet tréfálni. Ezt a tréfát néha jókedvű szobapiktorok is elvetik, mikor ott dolgoznak a szobák. Behívják a szobaleányt és figyelmeztetik, hogy a nagy tükör el van törve, őket ne okolja valaki. (Lásd a képet a 121. lapon.) Rémülten csapja össze kezait a szobaleány, mert bizonyosan őt fogják gyanúsítani; de a kópé piktorok végre megszánják, nedves ruhával végigtörlik a tükröt és a törésnek semmi nyoma.

Mert hát csak látszat az a törés. Ha valami szintelen anyaggal, legjobban szappannal, olyan alakzatot pingálunk a tükörre, a milyen a töréskor szokott támadni, a vastag tükörüvegben e vonalak visszaverődése egészen olyan képet mutat, mintha a tükör össze volna repedezve. Egy nedves törölőruha jóváteszi a repedést.

Ugy-e, ha minden törött üveget úgy meg lehetne reparálni! Az volna csak az igazi bűvészet. De már olyan bizony nincs.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLV köt. 5-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Zsarnóczay Ilonka, Kemény Irén és Béla, Stielly Walter és Lajos, Márton Erzsike és István, Taubner Margit.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kemény Irén és Béla. Szivesen üdvözöllek új kis híveim sorában s remélem, hogy a »Kis Lap«, melyet dicséretes szorgalmatok jutalmául kaptok, továbbra is olyan kedves olvasmányotok lesz. Kérdésteekre ama rajz szerzője iránt válaszom: igen. — **Adler Stefike.** A kedves meghívásnak, sajnos, nem tehetek eleget, mert épp akkor távol leszek a fővárostól. De ha magam nem halgathatom is meg, majd megírod, ugy-e, hogy »A Förfeteg kisasszony« előadása mikép sikerült? Vizsgálatod kitünő sikerét megelégedéssel vettem tudomásul. Ami azt illeti, hogy a »Kis Lap« a te nevedre küldessék, ez iránt a kiadó-hivatalhoz kell fordulnod, még pedig annak megjelölésével (amit most kifeleadtél.) hogy most milyen névre jár a lap? E nélkül a kiadó-hivatal nem tudna intézkedni. — **Magassy Aranka.** Az bizony sokszor megcsúsz, hogy a levél egy-egy napot megkésik valahol, ez iránt a kiadó-hivatal nem tudna intézkedni. — **Haberfeld Margit.** Már csak itt említhetem meg, hogy a »Lassu víz partot mos« megoldásu rejtvényt megfejtetted. Talán ez az a levél, mely a posta-táskákodban megrekedt? Remélem, azóta megvizsgálatódtál s az a gonosz táská nem fog többé ilyen galibát csinálni. Rosszcsont + erke egyelőre csöndesen van s jól teszi, mert most másféle közleményeknek van a soruk. De ugy sejttem, előbb-utóbb majd beállit újra Ferke barátunk. — **Szinyei M. Rózsika.** Kérdésedre a »Kis Lap« már megadta a feleletet. Hogy a jutalmak egyikét elnyerni törekszel, szép és dicséretes törekvés. Hátba sikerül is? Persze, sokan lesznek ilyen derék iparkodással. Annál érdemesebb lesz a győzelem. — **Hieronimi Mariska.** Nem jöhet kis olvasóimtól olyan sok levél, hogy terhemre volna. Örömmel vettem a te szépen, rendszeren megírt levélkédet is. Ha tehát írni valód van, csak bátran! — **Reinitz Janka.** Az »átalakulási feladvány«-nak talán sorát keritem, ámbár, ha nem nehéz is, de kissé nagyon is fáradságos. Ám kis olvasótársaid közül bizonyosan sokan megbirkóznak vele. Olyan hosszabb elbeszélést, a minőket említsz, rövid megszakitásokkal mindig közöl a »Kis Lap«. Hogy a régiebb évfolyamokban megjelenteket is oly élvezettel olvasod, örömmel veszem tudomásul. — **Zsarnóczay Ilonka.** A kiadóhivatal mindenhová elküldi a lapot számodra, csak idején ird meg (nem nekem, hanem a kiadóhivatalnak.) hogy eddig mily czímen s hová járt és ezentul mily czímen s hová küldjék. — **Grünfelder Ferencz.** A képrejtvény annyira könnyű, hogy már nem is rejtvény. Az ugró-rejtvény pedig nincs jól szerkesztve, mert ugy, amint írod: fölül-ről lefelé és viszont olvasva nem ad értelmes szavakat, a betűk rendszer nélkül vannak összerakva. Jutalom-könyvet pedig Forgó bácsi maga tűz ki.